

POLECANE WYDARZENIA

Repetitorium z neurologii 2019

Zapraszamy do wzięcia udziału w nowej odsłonie cyklu edukacyjnego **Repetitorium z neurologii 2019**. W programie między innymi: choroby naczyniowe mózgu, choroby autoimmunologiczne, neuroobrazowanie, zaburzenia ruchowe, neurofarmakologia, padaczka.

Opłata za udział w konferencji wynosi 100 zł, dla studentów bezpłatne uczestnictwo.

W ramach Jesiennej Promocji Via Medica mogą Państwo uczestniczyć w konferencji, w Łodzi w promocyjnej cenie 50 zł. Z promocji można skorzystać do 15 września 2019 roku.

Konferencja odbędzie się w następujących miastach:

- Kraków – 26 października 2019 roku
- Wrocław – 23 listopada 2019 roku
- Łódź – 14 grudnia 2019 roku

Więcej informacji:

www.neuro2019.viamedica.pl

Jesienna Szkoła Młodych Neurologów

Jesienna Szkoła Młodych Neurologów

Gdańsk | 4-5 października 2019 roku

Dziękujemy za tak liczne zainteresowanie konferencją, rejestracja niestety została już zamknięta.

Zapraszamy państwa do udziału w **Wiosennej edycji Szkoły Młodych Neurologów**. Spotkanie zorganizowane zostanie w okresie miesiąca poprzedzającego sesję egzaminacyjną. Jego celem będzie powtórka pod okiem ekspertów z różnych dziedzin neurologii. Planowana formuła to interaktywna sesja pytań i odpowiedzi z uzasadnieniem ułatwiającym zrozumienie materiału. Spotkanie z ekspertami to także szansa na zwrócenie uwagi na ważne z praktycznego punktu widzenia zagadnienia, ułatwiające nie tylko zdanie egzaminu testowego, ale także ustnego i przygotowanie do samodzielnej pracy klinicznej.

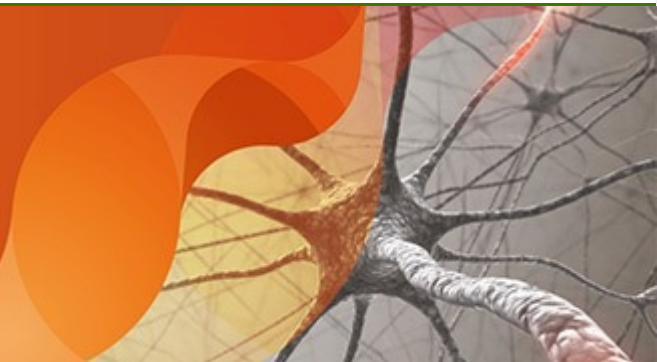
Szczegóły wkrótce na: www.szkolaneurologow.viamedica.pl

IV Konferencja Naukowo-Szkoleniowa "Neurodegeneracje"

VI KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA
NEURODEGENERACJE

18-19.10.2019

HOTEL NOVOTEL CENTRUM
ul. Marszałkowska 94/98 Warszawa

W dniach 18–19 października 2019 r. zapraszamy na ogólnopolską IV Konferencję Naukowo-Szkoleniową "Neurodegeneracje", której zamysłem jest integracja wiedzy z zakresu różnych specjalności (neurolog, psychiatra, psycholog, radiolog, dietetyk etc.) na temat choroby Alzheimera, Parkinsona i innych rzadszych chorób neurozwyrodnieniowych.

Szczegółowe informacje: www.90c.pl

5th International Academy of Autoimmunity

We are very proud to invite you to the 5th International Academy of Autoimmunity 2019, which will be an international teaching event in the beautiful and historical city of Warsaw, Poland, **13–15 December 2019**. In our global scientific community today, knowledge and collaboration continue to cross all boundaries and so, we would like to further the exchange in the field of autoimmunity. Our goal is to deliver the knowledge and the latest updates on Autoimmunity from the leading International specialists in the field - to the physicians and researchers in Poland. With Warsaw in the heart of Poland and Poland in the heart of Europe, it is not surprising that the capital city has developed into one of the continent's prime scientific destinations. It is a common meeting place for scientific conferences in this part of the continent. Many institutions and organisations from Central and Eastern Europe have their offices in Warsaw, which has naturally led to a never-ending river of ideas and innovations.

Szczegółowe informacje: www.autoimmunity-academy2019.kenes.com

V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa "Programy lekowe"

IV KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA
**PROGRAMY LEKOWE
W NEUROLOGII**

31 stycznia 2019

Hotel Novotel Centrum
ul. Marszałkowska 94, Warszawa

Zapraszamy do udziału w V Konferencji Naukowo-Szkoleniowej "Programy lekowe", która odbędzie się 31 stycznia 2020 r. w hotelu Novotel, przy ul. Marszałkowskiej 94 w Warszawie.

Szczegółowe informacje: www.90c.pl

14th World Congress on Controversies in Neurology (CONy)

CONy

THE 14th WORLD CONGRESS ON
CONTROVERSIES IN NEUROLOGY

MARCH 26–29, 2020 | LONDON, UNITED KINGDOM

Dear Friends and Colleagues,

We are delighted to invite you to the 14th World Congress on Controversies in Neurology, to be held in London, UK, March 26-29, 2020.

Following a hugely successful CONy 2019 held in Madrid, Spain, with over 1,100 delegates from more than 70 countries, our upcoming CONy 2020 in London promises to be CONy's biggest and brightest yet.

Szczegółowe informacje: www.cony.comtecmed.com

V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa "Toksyna botulinowa w praktyce neurologicznej"

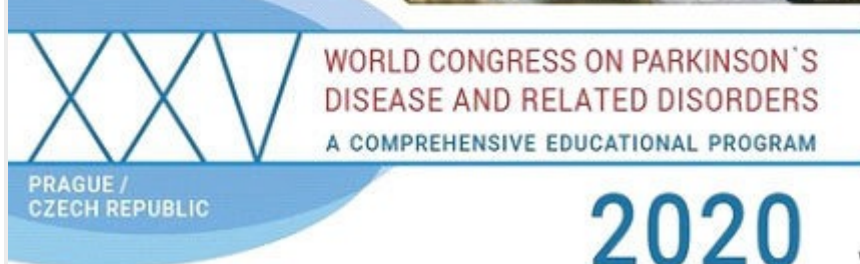

Polecamy udział w V Konferencji Naukowo-Szkoleniowej "Toksyna botulinowa w praktyce neurologicznej", która odbędzie się w dniach 15–17 maja 2020 r. w hotelu Radisson, przy ul. Chmielnej 10/25 w Gdańsku.

www.90c.pl

The XXV World Congress on Parkinson's Disease and Related Disorders

www.iaprd-world-congress.com

Polecamy udział w XXV World Congress on Parkinson's Disease and Related Disorders, który odbędzie się w Pradze w dniach 7–10 czerwca 2020 roku.

Congress Highlights:

- Focus on education – participate in a comprehensive educational program in movement disorders led by global faculty;
- Personal and interactive meeting – the smaller size of this Congress permits interactions among colleagues across different countries and career stages;
- Plenary sessions – learn about the phenomenology, pathophysiology, diagnostic and therapeutic approaches to various movement disorders;
- Expert updates on causative and advanced therapies, individualized approaches to patient care, newly identified genetic disorders, current controversies;
- Classroom seminars adapted to international resident programs;
- Skills workshops and Mentorship sessions – practical and insider information you can't get from a textbook;
- Grand Parade of Movement Disorders – video session highlighting interesting presentations of movement disorders;
- Enhanced poster interactions – to promote discussion of your work.

Szczegółowe informacje: www.iaprd-world-congress.com

AKTUALNOŚCI

PTN na Forum Zdrowia podczas XXIX Forum Ekonomicznego w Krynicy Zdrój

W dniach 4–6.09.2019 r. w Krynicy Zdrój odbyło się kolejne, XXIX Forum Ekonomiczne, zwane polskim Davos, w ramach którego od 10 lat odbywa się Forum Zdrowia. W tym roku udało się nam, jako środowisku polskich neurologów, pokazać na tym forum poprzez organizację panelu zatytułowanego „Strategia dla Neurologii. Choroby mózgu priorytetem polskiej polityki zdrowotnej”.

Choroby mózgu wymagają specjalnej troski polityków, którzy tworzą plany strategiczne na najbliższe lata. Niestety, jak dotąd jedynie onkologia i kardiologia znalazły się wśród tzw. priorytetów polityki zdrowotnej państwa. Chcemy to zmienić, bo wobec wyzwań demograficznych (wzrost chorych na udar mózgu, otępienia, choroby Parkinsona) oraz pojawienia się nowych, kosztownych technologii diagnostycznych i terapeutycznych to właśnie choroby mózgu będą stanowiły w ciągu najbliższych 20 lat największe wyzwanie dla systemu opieki zdrowotnej w Polsce i Europie.

Najnowsze dane mówią też o takim kierunku badań w poszukiwaniu nowych leków — jesteśmy po onkologii drugą dziedziną z największą prowadzoną ilością badań klinicznych (ponad 1300!) innowacyjnych leków.

Przeżywamy także kryzys kadrowy, zarówno wśród lekarzy jak i pielęgniarek neurologicznych, którego szybko nie da się poprawić. Poprawy wymaga wycena procedur neurologicznych i programów lekowych oraz zmiany organizacyjne, które spowodują udroźnienie kolejek (np. poprzez zniesienie sztywnych ram czasowych pobytu pacjentów na oddziale neurologii) oraz zachęcą lekarzy do wyboru neurologii jako specjalizacji i pozostania po jej ukończeniu na oddziałach neurologicznych, które tym kryzysem są najbardziej dotknięte.

O tym wszystkim rozmawialiśmy w ramach panelu, w którym brali udział ze strony PTN: prof. Konrad Rejdak i prof. Jarosław Sławek, prof. Agnieszka Słowik, nowy Konsultant Krajowy, dr Małgorzata Gałązka-Sobotka z Uczelni Łazarskiego, przedstawiciele pacjentów: p. Tomasz Połec (PTSR) i Wojciech Machajek (Fundacja Parkinsona), a także wiceminister zdrowia p. Maciej Miłkowski.

Prof. Jarosław Sławek

Stentowanie objawowego zwężenia tętnic kręgowych

Miło nam poinformować, że czasopismo Neurologia i Neurochirurgia Polska zostało wpisane do rejestru czasopism i materiałów konferencji międzynarodowych opublikowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego 31 lipca 2019 r. Otrzymaliśmy aż 40 punktów!

Stentowanie objawowego zwężenia tętnic kręgowych

Do około 20% udarów niedokrwiennych dochodzi w obrębie tylnej części krążenia mózgowego. U co czwartego z tych chorych (czyli w przypadku 5% udarów niedokrwiennych) stwierdza się istotne zwężenie tętnic kręgowych lub tętnicy podstawnej. H. Markus i wsp. przeprowadzili meta-analizę dostępnych danych z badań klinicznych, oceniających skuteczność i bezpieczeństwo stentowania tętnic kręgowych. Krótkie omówienie tego artykułu dostępne jest na stronie www.neuroedu.pl

Trwale zanieczyszczenia organiczne a umieralność w stwardnieniu zanikowym bocznym

Mimo ciągłych badań mechanizm prowadzący do zachorowania na stwardnienie zanikowe boczne (ALS) wciąż pozostaje nieznany. Jednym z podejrzanych czynników środowiskowych jest obecność tak zwanych trwałych zanieczyszczeń organicznych (Persistent organic pollutants, POPs). Goutman i wsp. z Uniwersytetu Michigan postanowili zweryfikować hipotezę, według której ekspozycja na POPs skraca przeżywalność w przebiegu ALS. Na stronie www.neuroedu.pl prezentujemy omówienie wyników tego badania. Zapraszamy do lektury.

NEUROLOGIA I NEUROCHIRURGIA POLSKA POLECA

Molekularne biomarkery chorób nerwowo-mięśniowych

Choroby nerwowo-mięśniowe to grupa bardzo licznych heterogennych schorzeń, obejmujących tkankę mięśniową, złącze nerwowo-mięśniowe lub nerwy obwodowe. Obraz kliniczny tych schorzeń często jest zbliżony, podobnie jak wyniki testów neurofizjologicznych. Z tego względu do postawienia rozpoznania konieczne jest posłużenie się obiektywnym biomarkerem. Ta grupa chorób do niedawna uchodziła za schorzenia nieuleczalne, w których możliwe jest jedynie leczenie objawowe. Postępy biotechnologii i terapii genowej bardzo wolno, ale konsekwentnie poszerzają zakres możliwości terapeutycznych na tym polu. Wiąże się to z koniecznością dokładnego lecz nieinwazyjnego bądź minimalnie inwazyjnego monitorowania efektów leczenia — tu także optymalnym rozwiązaniem są biomarkery choroby. Idealny biomarker to taki, który jest specyficzny dla danej choroby, koreluje z jej przebiegiem i jest łatwo

osiągalny np. z krwi obwodowej.

Zapraszamy do lektury artykułu M. Mroczek i wsp., poświęconego biomarkerom molekularnym chorób nerwowo-mięśniowych. Autorka omawia dostępne biomarkery genomiczne (DNA, RNA, mikroRNA), proteinowe, peptydowe i metaboliczne, znajdujące zastosowanie w takich chorobach jak: dystrofie mięśniowe, choroba Charcot-Marie-Tooth, ataksje rdzeniowe, rdzeniowy zanik mięśni czy dystrofie miotoniczne. Artykuł został opublikowany w tegorocznym trzecim numerze Neurologii i Neurochirurgii Polskiej i jest dostępny na stronie www.journals.viamedica.pl

---

Sezonowość występowania przemijającej niepamięci globalnej

Przemijająca niepamięć globalna (Transient global amnesia, TGA) jest fascynującym zjawiskiem klinicznym. Etiologia tego zaburzenia, polegającego na nagłym „wyłączeniu” zdolności rejestrowania w pamięci dziejących się faktów, przez kilku- lub kilkunastogodzinny okres, nie jest poznana. Hipotezy sformułowane dotychczas mówią o możliwej etiologii naczyniowej (pokrewnej TIA), żyłnej, padaczkowej bądź migrenowej.

Dr J. Chojadak-Łukasiewicz wraz ze współautorami z Kliniki Neurologii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu zwróciła uwagę na jeszcze jeden aspekt kliniczny TGA. Analizując rytm przyjęć pacjentów z tą jednostką chorobową w skali kolejnych lat autorzy zauważyli, że większość zachorowań ma miejsce w miesiącach wiosennych i letnich.

Obserwacja ta jest ciekawa sama w sobie. Stawia ona TGA w grupie innych schorzeń uzależnionych od pory roku, takich jak zaburzenia nastroju czy migrena. Niestety, sama obserwacja oparta na kalendarzu jeszcze nie wnosi zbyt wielu informacji, cenne byłyby dane na temat związku występowania TGA z wahaniami dobowej temperatury, ciśnienia atmosferycznego bądź innych czynników meteorologicznych. Dużą wartością pracy dr J. Chojdak-Łukasiewicz i wsp., jest prowokowanie środowiska neurologicznego do tego typu obserwacji.

Zapraszamy do lektury tego artykułu, opublikowanego w trzecim tegorocznym numerze Neurologii i Neurochirurgii Polskiej. Artykuł jest dostępny na stronie www.journals.viamedica.pl

---

Zalecenia

Stanowisko Grupy Roboczej Ekspertów Polskich Towarzystw Kardiologicznego i Neurologicznego dotyczące stosowania wszczepianych monitorów kardiologicznych (ICM) u pacjentów po udarze niedokrwiennym mózgu

Niedokrwiennie udary mózgu spowodowane zatorom pochodzenia sercowego stanowią w Polsce około 28% wszystkich udarów niedokrwiennych. Ich trafne rozpoznanie jest bardzo istotne, gdyż wdrożenie leczenia przeciwkrzepliwego redukuje ryzyko kolejnego udaru niedokrwiennego o 60%. Nie u wszystkich pacjentów udaje się jednak ustalić źródła zatoru. Dlatego w 2014 roku zdefiniowano nową kategorię etiologiczną udarów

niedokrwiennych: udar o etiologii zatorowej o nieznanym źródle (embolic stroke of undetermined source, ESUS).

Jednym z elementów takiego procesu diagnostycznego jest monitorowanie pracy serca poprzez stosowanie wszczepianych kardiomonitorów (Implementable cardiac monitor, ICM).

Zapraszamy do lektury krótkiego stanowiska ekspertów Polskich Towarzystw Neurologicznego i Kardiologicznego dotyczących zastosowania ICM w praktyce klinicznej.

Omówienie zaleceń jest dostępne na stronie www.neuroedu.pl. Pełen tekst stanowiska został opublikowany w tegorocznym trzecim numerze Neurologii i Neurochirurgii Polskiej i jest dostępny na stronie czasopisma.

E – WYKŁADY

Okrelizumab — jedyny lek zarejestrowany w terapii PPMS

Do niedawna rozpoznanie pierwotnie postępującej postaci stwardnienia rozsianego oznaczało dla pacjenta wyrok postępującej niesprawności, z ograniczonymi możliwościami terapii objawowej. Opublikowane w ostatnim czasie wyniki z zastosowaniem okrelizumabu pokazują, że również w tej formie MS dokonał się postęp, dający chorym nową nadzieję. Zapraszamy do wysłuchania wykładu dr hab. Moniki Adamczyk-Sowy, poświęconego miejscu okrelizumabu w terapii pierwotnie postępującego stwardnienia rozsianego.

www.neuroedu.pl

Trombektomia mechaniczna — zasady kwalifikacji i schemat postępowania

Trombektomia mechaniczna dzięki wprowadzonemu w tym roku programowi pilotażowemu staje się ważnym narzędziem w terapii niedokrwiennego udaru mózgu. Skuteczność tej metody w dużym stopniu zależy od właściwego zakwalifikowania pacjenta do leczenia oraz od prawidłowej logistyki postępowania. Proponujemy wysłuchanie dostępnego na stronie www.neuroedu.pl wykładu dr hab. Moniki Lasek-Bal, dotyczącego tych zagadnień.

Zespół Hornera

Zespół, który towarzyszy studentom medycyny praktycznie od pierwszego roku studiów, „zespół wymyślony po to, by odpytywać studentów”. Każdy student po zajęciach z anatomii bądź propedeutyki interny umie wyrecytować triadę „miosis, ptosis, enophthalmos”, a następnie opowiedzieć historię guza szczytu płuca,

naciekającego współczulny zwój gwiazdzisty, co manifestuje się zwężeniem szpary powiekowej i źrenicy z jednoczesnym wpadnięciem gałki ocznej, a cała ta historia stanowi żywy dowód na kliniczną przydatność lat spędzonych w zakładach teoretycznych.

Zespół Hornera to nie tylko guz Pancoasta, ale wiele innych sytuacji klinicznych bliższych codziennej praktyce neurologa. Zapraszamy do wysłuchania wykładu dr Alicji Kalinowskiej, poświęconego temu zespołowi. Wykład jest dostępny na stronie www.neuroedu.pl.

E –ARTYKUŁY

Rekomendacje diagnostyczno-terapeutyczne w trójdzielno-autonomicznych bólach głowy (trigeminal autonomic cephalalgias, TACs)

Trójdzielno-autonomiczne bóle głowy nie są tak popularne, jak migrena czy napięciowe bóle głowy. Z tego powodu pacjenci często pozostają bez właściwej diagnozy, a wyedukowany chory z rozpoznaniem Hortonowskim bólem głowy, proszący o leczenie go tlenem, w niektórych jednostkach „służby zdrowia” jest traktowany jak dziwak. Aby uniknąć tego rodzaju porażek warto zapoznać się z lekturą przygotowanych przez dr hab. Izabelę Domitrz i prof. Wojciecha Kozubskiego zaleceń postępowania w tych rzadkich, ale wiążących się z dużym cierpieniem pacjentów, zespołach bólu głowy i twarzy. Zalecenia dostępne są na stronie www.neuroedu.pl.

Diagnostyka zawrotów głowy w warunkach szpitalnego oddziału ratunkowego

Zawroty głowy są jedną z częstszych skarg zgłaszanych przez pacjentów w oddziałach ratunkowych. Skarga ta może sygnalizować poważny, zagrażający życiu stan, jak również może być niezwykle błaha. Lekarz opiekujący się pacjentem z zawrotami głowy w warunkach oddziału ratunkowego z jednej strony narażony jest na przeoczenie poważnego schorzenia, z drugiej strony może przeprowadzić zbyt wiele niepotrzebnych badań diagnostycznych i konsultacji. Zapraszamy do lektury artykułu dr. Marcina Wiącka i wsp., porządkującego proces diagnostyczny zawrotów głowy w warunkach oddziału ratunkowego. Artykuł jest dostępny na stronie www.neuroedu.pl.

Skala ASPECTS w udarze niedokrwiennym

Warunkiem powodzenia interwencyjnego leczenia niedokrwiennego udaru mózgu w jego ostrej fazie jest prawidłowa kwalifikacja pacjenta do leczenia. Jednym z kryteriów kwalifikujących chorych do leczenia trombotomicznego jest oparta o obraz radiologiczny skala ASPECTS. Zapraszamy do lektury artykułu dr Anny Podlasek i

wsp., omawiającego praktyczne zastosowanie tej skali. Artykuł jest dostępny na stronie www.neuroedu.pl.

Archiwalne wydania **Neurokuriera** można znaleźć na stronie www.ptneuro.pl w zakładce **Czasopisma**.

Redaktorzy serwisów internetowych PTN:

prof. dr hab. n. med. Jarosław Sławek (jaroslawek@gumed.edu.pl),

dr hab. n. med. Mariusz Siemiński

Sekretarz Techniczny ZG PTN: *Beata Woltman (b.woltman@ptneuro.pl)*

VM Media sp. z o.o. VM Group sp.k.
ul. Świętokrzyska 73, 80-180 Gdańsk
tel.: (58) 320 94 94, faks: (58) 320 94 60,
e-mail: viamedica@viamedica.pl

Otrzymujesz tę wiadomość, ponieważ zapisałeś się do naszej bazy. Aby zrezygnować z subskrypcji [kliknij tutaj](#).